

Lone Eiby Mikkelsens dimissionstale

Taler

Lone Eiby Mikkelsen
Rektor på Aarhus Katedralskole

Dato

26. juni 2026

Sted

Skolegården, Aarhus
Katedralskole

1 Kære studenter,

Et stort tillykke til jer alle sammen med jeres eksamen. Det er en præstation, I har al mulig grund til at være stolte af. I har brugt mange timer på undervisning, afleveringer, gruppearbejde, prøver og eksamener. Undervejs er kravene blevet større. I er blevet udfordret på både jeres faglighed, jeres arbejdsindsats og jeres evne til at tænke selvstændigt og til at arbejde sammen.

Og det har I klaret rigtig godt. I har udviklet jer både fagligt og personligt og lært at navigere i en hverdag med forventninger, afleveringsfrister og udfordringer. Heldigvis har I også prioriteret fællesskabet og brugt tid på at hygge jer sammen, slappe af og feste sammen, rejse ud i verden, lave musical og spille musik, deltage i udvalg, morgensamlinger og begivenheder her på skolen. I har bidraget til Kattens rige elevmiljø på allerbedste vis. Og det vil jeg gerne både rose jer for og sige jer tak for.

Jeg er sikker på, at I hver især har særlige minder med herfra om skøre oplevelser, gode diskussioner, måske mødet med den eneste ene, turene rundt i latinerkvarteret, og bare det at være en kat sammen med alle de andre katte her i skolegården. At blive studenter er en holdpræstation, og I har som byens hold AGF, sejret. Måske vil I netop fremover huske, at I blev studenter det år, hvor AGF blev danske mestre igen!

I løbet af den seneste uge har skolen været fyldt med smil, kram, flag, blomster, jordbær og champagne. Det har været en fornøjelse at opleve den begejstring og stolthed, som har præget dagene, og at se jer fejre det sammen med familie, venner og ikke mindst hinanden.

For os på skolen er det altid et højdepunkt at nå frem til dimissionen. Vi har haft

30

fornøjelsen af at følge jer gennem tre år, og vi er stolte af jer – ikke kun på grund af de resultater, I har opnået, men også på grund af den personlige udvikling, I har gennemgået.

35 Og til jer der står bag studenterne: Forældre, søskende, bedsteforældre og andre omkring jer. I har været en vigtig del af de tre år. I har lyttet, opmuntret, støttet og uden tvivl lagt øre til både frustrationer og begejstrede fortællinger om livet i og omkring Mejlgade.

40 I har set dem blive mere selvstændige i deres tænkning, mere sikre i deres holdninger og bedre til at begrunde dem. I har oplevet, hvordan de i stigende grad har forholdt sig kritisk til det, de møder, og hvordan de er blevet mere nysgerrige på verden omkring dem.

45 Det er ikke kun et resultat af tre års undervisning, men også af den personlige modning, som finder sted i gymnasieårene. Gymnasiet handler nemlig ikke kun om at tilegne sig viden, men om at udvikle evnen til at tænke selvstændigt, reflektere og indgå i fællesskaber.

50 Det er et projekt, med op- og nedture. Et projekt, der kræver gåpåmod og nysgerrighed.

Forfatter og journalist Lea Korsgaard havde også sådan et projekt, som hun beskriver i bogen ”Inden året er omme”. Hun besluttede sig på et tidspunkt, lidt
55 uden at vide hvorfor, for at se alle danske dagsommerfuglearter på en enkelt sæson, fra forår til efterår.

Lea er ikke biolog eller sommerfuglekender, men der var et eller andet, der fascinerede hende ved sommerfuglene. Faktisk kendte hun overhovedet ikke
60 noget til sommerfugle, da hun startede sit projekt, ligesom I heller ikke var fuldt fortrolige med projekt STX-gymnasium, inden I startede, men kun havde en vis formodning om, hvad det gik ud på, og hvad I kunne få ud af det. Lea Korsgaard vidste faktisk heller ikke helt, hvorfor hun egentlig var tiltrukket af projektet.

65 Først og fremmest var hun nødt til at lære sproget for naturen og især selvfølgelig sommerfugle at kende. Som hun siger, er ord sprogets grundstoffer, og hun kendte ikke grundstofferne, kunne ikke se forskel på sommerfuglene,

70 vidste ikke hvor de levede eller hvornår. At se dem alle sammen inden for et år krævede tilegnelse af masser af viden, undersøgelser og ikke mindst stædighed.

Hun gik mere eller mindre systematisk til værks og satte sig ind i sommerfuglenes liv, og i metamorfosen, hvor de forvandler sig fra æg til larver til pupper og til
75 sidst til flyvende, firevingede sommerfugle. Hun undersøgte sommerfuglen ikke blot i et naturvidenskabeligt men også et historisk, kunstnerisk, filosofisk og litterært perspektiv. Og hun blev grebet af det.

På mange måder den samme proces, som I har været igennem. I har tilegnet jer
80 viden og lært om videnskabelige metode inden for fag fra alle de hovedområder som gymnasiet dækker: Fra naturvidenskab over musik, design, billedkunst og de humanistiske fag til samfundsvidenskab. Nogle fag havde jeres fulde interesse, men I har nok også mødt fag, som der måske skulle mere stædighed til at komme igennem. Det særlige ved de fleste fag er dog, at jo mere man dykker
85 ned i dem, jo mere viden man får, jo mere interessante er de. Det samme oplevede Lea Korsgaard i sin sommerfuglejagt.

Ofte taler vi om uddannelse som noget, man skal overkomme, opnå, overstå og ikke noget, der stimulerer nysgerrighed, videbegær og udvikling. Men det er jo
90 netop det sidste, der er meningen. Ganske som når Lea ikke kunne lade være med at finde flere sommerfugle, selvom det var forbundet med stort besvær, en masse rejser rundt i landet og af og til dårligt vejr, der betød, at sommerfuglene heller ikke kunne findes den dag.

95 Uddannelse er også svært. Det er ikke altid, man får styr på det i første omgang. Man må øve sig, og det er ligegyldigt, om det er noget, man gør for sin fornøjelses skyld eller fordi man skal. Det koster arbejde og slid at lære og forstå, det er ikke altid let, men det er eller bliver givende. Heldigvis foregår formel uddannelse sammen med andre, hvor man får hjælp undervejs af lærere, af de
100 andre elever – man er ikke alene. Det har I heller ikke været på Katten.

På samme måde møder Lea Korsgaard undervejs masser af problemer med sit projekt, men hun møder også en række andre mennesker, der hjælper hende på vej med projektet, mennesker der besidder en masse viden og som gerne vil øse
105 ud af den uden at forvente noget til gengæld. Det er passionerede sommerfuglekendere, der har nørdet ned i mange små hjørner af sommerfuglenes liv, og som gerne deler ud af deres viden til Lea. Og der er

noget fantastisk ved mennesker, der har en passion.

110

Her på skolen er det mere end ok at være nørdet og passioneret omkring et fag eller en interesse. Jeres lærere elsker deres fag, og jeg er sikker på, at meget af den glæde og begejstring har I kunnet mærke i undervisningen. Men vi har også oplevet, at mange af jer meget gerne delte ud af jeres viden og kunnen.

115

I har lavet musicals og brugt alle jeres samlede erfaringer fra teater, musik, dramatik, dansk, dans osv. på at skabe noget helt unikt sammen med jeres kammerater. I har spillet musik for hinanden, lavet fodboldturneringer, rejst til debatkonkurrencer, læst egne digte og tekster op, talt fransk, tysk, kinesisk, italiensk, spansk med hinanden og opfundet nye forsøg i makerspace. I har deltaget i biotek-konkurrencer, og har arbejdet sammen om at gøre det så godt som muligt. Den der glæde ved at kunne noget, som ikke bare er noget, man skal bevise ved det grønne bord til eksamen, men som giver én livskvalitet, den håber jeg, at I vil bevare og kultivere.

125

Ud over at opnå viden, kundskaber og færdigheder om sommerfuglenes biologi, så bliver de for Lea Korsgaard udgangspunktet for at reflektere over større eksistentielle spørgsmål om liv, død, mening, håb og menneskets forhold til naturen.

130

Hun undersøger sommerfuglens status i kunst og litteratur som et symbol på forvandling og genfødsel, på håb, og bogen udvikler sig til en undersøgelse af spørgsmålet: Hvorfor lever vi, og hvad lever vi for? Samtidig undersøger og reflekterer hun over, at sommerfuglene er truede og mange arter allerede er forsvundet. Den indsigt betyder, at hun får et helt andet forhold til naturen end før, ser den på en ny måde.

135

Da Lea på et tidspunkt kigger ud over landskabet, siger hun, at det var, som om hun havde fået en vidunderlig hemmelighed betroet: ”Hvad jeg så, var ikke længere en græsmark, men et sælsomt sted, hvis undere kun de indviede kendte til, her kunne man få lov til at vandre med græssernes svirp op ad buksebenene og beundre det hele, men kun, hvis man kendte stedets løsen”.

140

I har også lært at reflektere, analysere, bruge viden og stille spørgsmål. Jeg tror, at I ser på mange ting på en anden måde end før, for viden og analyse giver anledning til nye spørgsmål, nye ønsker om indsigter. I kan fx se nye sider af

145

musikken, I kan undre jer over fysikken og biologien, når I går en tur i Mols
Bjerger, I kan se nye sider af verden og forstå de bøger, I læser, på en ny måde.
150 Gennem sproget har I fået adgang til helt nye kulturer, traditioner, måder at leve
på, der sætter jeres eget liv i perspektiv.

Oveni dette, så er jeg sikker på, at I har lært værdien af fællesskab og vil tage den
med jer.

155

I starten af dette år bad tv-programmet Deadline på DR bandet Aphaca, som
mange af jer måske hørte til Northside, om at lave en nytårstale. Aphaca skrev
en fantastisk tale til ungdommen netop om værdien af fællesskab, om at vælge
hinanden til og at værdsætte problemer og besværligheder.

160

Aphaca beskriver, at det er svært og besværligt at finde et fælles ståsted i et band,
når man er fire forskellige mennesker, der skal blive enige. Men de spiller
sammen, fordi de har brug for hinanden til at læne sig op ad, spejle sig i og ikke
mindst drømme sammen med. Deres råd er, at I unge, hvad end jeres virkelighed
165 er, skal finde jeres eget band og vælge hinanden.

I talen siger de: ” Så hvis vi kan give jer et lille råd med på vejen op ad bjerget, så
er det: Find dit eget band – et fællesskab handler ikke om, hvem eller hvor
mange vi er, men om at gøre noget sammen. ” og de fortsætter: ”Og til dig, der
170 ikke har fundet dit band endnu eller synes det kan være svært at finde det – husk
at intet er statisk, tingene kan ændre sig i morgen. Der er altid nogen der har
brug for dig.” Jeg kan kun tilslutte mig de gode råd.

Til slut skal I lige have afslutningen på Lea Korsgaards sommerfuglerejse. Hun
175 når næsten at finde og se alle 64 danske dagsommerfuglearter, men hun vælger
mærkeligt nok ikke at se den sidste. Og hvorfor så ikke?

Det er, fordi hun er blevet grebet af sit projekt, som var så meget mere
spændende og givende, end hun forestillede sig, og hun ønsker ikke at rejsen er
180 slut endnu, den er først lige begyndt.

Jeg håber heller ikke, at jeres uddannelses- og dannelsesrejse er mere end lige
begyndt, og at I har lyst til at fortsætte. I har alle sammen forudsætningerne for
det.

185

Jeg håber også, at I, lige meget hvad I vælger at beskæftige jer med fremover, om I vil gå op i sommerfugle eller flyvemaskiner eller noget helt tredje, vil bruge den passion, den nysgerrighed og det fællesskab, som I har haft og oplevet på Katten.

190

Med disse ord dimitterer jeg jer fra Aarhus Katedralskole, årgang 2026, og ønsker jer lykke til, når I flyver ud ad porten og videre ud i livet.

195

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler og producent

Kildetype

Digitalt manuskript

200

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lone-eiby-mikkelsens-dimissionstale-2026>

205

210

215

220